

2390-en jelentkeztek inségebédért a népkonyhán

(A Délmagyarország munkatársától.) A nyomor soha sem volt még nagyobb, mint most. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy a népkonyhán tegnap 2390-en jelentkeztek ebédért. A jelentkezők azonban családtagjaik részére is elvitték az ebédet, úgy, hogy körülbelül öt-hatezerre tehető azoknak a száma, akik most a népkonyháról kénytelenek étkezni.

Soha még ennyire nem volt igénybevéve a népkonyha. A legnagyobb télvíz idején sem haladták túl ezt a számot a jelentkezők. A múlt évben augusztus havában a népkonyha nem is működött, most pedig a legnagyobb nyárban a szükséglet felülmúlta a múlt év decemberi arányokat. A városnak egy-egy adag ebéd 11-12 fillérébe kerül.

Iskolaidényre

Leányka és fiú intézeti **fehérművek,** készen és rendelésre is, előírások **gyermekharisnyák** stb. Legjobb minőségekben. Legolcsóbb árakon.

Pollák Testvéreknel.

A szegedi tarhonya harca a rizzsel

Várady Géza tanár érdekes indítványa az 540 ezer métermázsa tarhonya elhelyezéséről

(A Délmagyarország munkatársától.) Várady Géza miskolci kereskedelmi iskolai tanár hosszú idő óta foglalkozik Szeged paprika és tarhonya iparával. Több értekezést írt a szegedi paprikáról, sőt az elmúlt évben a paprika külföldi propagandájának hathatós alátámasztása érdekében beadványt intézett a polgármesterhez és ebben a paprika klinikai értékének megállapítását indítványozta.

Várady legutóbb a szegedi tarhonya érdekében indított mozgalmat és javaslatot terjesztett a Szegedi Paprikakészítők Szövetkezetéhez. Indítványát azzal indokolja, hogy a buza válságos helyzete miatt a gazdák közönség leküzdhetetlen nehézségekkel találja magát szemközt és éppen ezért a szegedi tarhonyakészítés ügyének országos rendezése eminens érdek.

Mindenekelőtt azt indítványozza, hogy a paprikakészítők üzletkörükhöz terjeszkedjenek ki a tarhonyára is. A paprika és a tarhonya egymástól szinte elválaszthatatlan élelmiszeri cikk. Valamikor a szegedi tarhonya nagy hírnévnek örvendett. Ma az a kötelesség, hogy a tarhonyát ismét általános élelmiszeri cikké tegyék.

— A tarhonya fogyasztásának visszaesését — mondja az indítvány —, a világháború éveiben foganatosított szigorú rendszabályok idézték elő. A központi hatalmak elszigetelése miatt a megszabott kenyérjegyek léptek életbe s a hiányzó liszt pótlására nagymennyiségű rizst hoztak be az országba. A szerencsétlen viszonyok parancsoló szükségessége miatt a nyers rizs korlátlan mennyiségben teljesen vámtmentesen, — a rizshántoló malmok részére poliozásra szánt előmunkált rizs pedig a kormány részéről adott külön engedély alapján szintén vámtmentesen, — a hántolt rizs Olaszországból 6, Spanyolországból 8, a töredék rizs pedig keményítő készítésre 1 arany korona kedvezményes vám mellett jöhet be az országba.

— E lehetetlenül nagy vámkedvezmények mellett beözönlő nagy rizstömegek behozatalára többé szükségünk nincs. Ahány mm rizst hozunk be, ugyanannyi magyar fehér buzalisztból készített szegedi tarhonya váltik nálunk feleslegessé. Növeli a válságos helyzet súlyosságát ama körülmény is, hogy a szegedi tarhonya 12 P és 60 fillér értékű bolettával terhelt lisztből készülhet csak, ezzel szemben a rizset nemcsak hogy mentesítették ettől, de még a vám fizetése alól is tulnyomólag feloldották, sőt — a búzához viszonyított magasabb értékéhez képest — még szinte négyszer olcsóbb vasúti fuvardíjjal jut be hozzánk, mint a túlnyomóan a külföldre exportált magyar buza.

— E végzetesen egyenlőtlen verseny a magyar malomipar, a szegedi tarhonyakészítők és ezer,

meg tízezer más honi munkaerő pusztulásához, elvérzéséhez vezet, mit az előttünk lefolyó szomorú események ténylegesen is igazolnak. Egyes külföldi államokkal kötöttunk ugyan kereskedelmi szerződéseket, melyek a magyar mezőgazdaság érdekeit lettek volna hivatva előmozdítani, azonban ezek gyakorlati kivitelében máris bizonyos zökkenések kezdenek mutatkozni.

— Egyelőre jóformán csak Ausztria felé lehetne magyar búzát eladni, az osztrák piacon azonban rendkívül alacsonyok az árak, amit sokan annak tulajdonítanak, hogy az osztrák malmok az árak leszorításával igyekeznek a maguk számára megszerezni azt az előnyt, amit a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés a magyar termelők részére kívánt biztosítani. A lapok közlései szerint az osztrákok máris bejelentették, hogy nem vállalják azoknak a megállapodásoknak a teljesítését, melyeket a szerződéssel kapcsolatban a magyar mezőgazdasági kivitel számára juttatott kontingensekre vonatkozólag vállaltak.

— Olaszországba szintén alig történnek eladások, Németországgal és Svájcjal szemben hasonlóak az állapotok. Nyilvánvaló tehát, — folytatja Várady, — hogy a külföld könyörtelenül elzárkózik a buza és a liszt kivitelünk elől, ezért kell az önvédelem útjára lépünk. Sürgősen kell cselekedni, mert fehér lisztben exportunk nincs és a malmok a kenyérlisztre igyekeznek áthárítani a terheket és ezért a kenyér drágul.

— Ezen a súlyos problémán a tarhonya-készítés országos megszervezésével lehetne segíteni. Az utóbbi négy év alatt egymillió métermázsa rizst hoztak be az országba 44 millió pengő értékben. Erre az óriási rizsbehozatalra azonban ma már nincs szükség, mert az országnak a külföld elzárkózottsága miatt 6 millió mázsa búzafeleslege van.

— A hazai évi tarhonyafogyasztás fejenként 6 kilogramm lenne tehető, Magyarországon tehát évente 540 ezer métermázsa tarhonyát lehetne elhelyezni. Ez a mennyiség 1 millió 80 ezer mázsa búzából volna előállítható. E nagy tömeg buza megőrlése évente 6-7 nagy gőzmalmot látna el munkával és 800-1000 munkás találna munkalehetőséget. A malmok 3-4 ezer vagon közszemélyi fogyasztásának el. A tojásos győgytarhonya előállításához mintegy 35 millió tojás volna szükséges, ahhoz viszont 100-150 baromfifarm felállítására volna szükségessé, ahol 5-600 munkás dolgozhatna. A kész tarhonya szállításához és tárolásához évente körülbelül 600 ezer darab zsák kellene, maga a tarhonya elszállítása pedig legalább 3500 munkásnak juttatna egész évre biztos kenyeret.

Várady Géza végül leszögezi, hogy mi volna a tennivaló.

1. A rizs vámtmentessége megszüntetendő;

2. A nyers rizs vámjá 13, a hántolté pedig 26 aranykoronában állapíttassék meg;

3. Amennyiben a fenti vámtételek bármely oknál fogva ezidőszent nem volnának életbeléptethetők: a kormány figyelme — Szeged törvényhatósága útján — azon körülményre lenne felhívandó, hogy miután egy métermázsa rizs ugyanily mennyiségű magyar fehér lisztből készült szegedi tarhonyával egyenértékű, — ennél fogva a rizsre is 12 P 60 fillér értékű gabonajegy legyen alkalmazandó.

4. Addig is azonban, míg az 1-3 pontokban kívántak elintéztet nyerhetnek, a szegedi tarhonya készítéséhez az 1931. évi 360. M. E. sz. rendelet 69. §-ának 2. bekezdés (1.) pontja értelmében a kivitelre szánt, de még honi tárolás alatt álló, ugynevezett exportliszt utaltassék ki, mely tudvalevőleg bolettamentességet élvez.

— Ha Szeged tarhonyaiparát súlyosan érintő sérelmek — mondja végül az indítvány — orvoslást nyernének, ebben az esetben az 540.000 métermázsa exportliszt itthoni felhasználása révén — a fenthivatkozott kormányrendeletből kitűnőleg — 540.000x16.90 P, azaz 9.126.000 pengőt mentenénk meg az ország javára, ami avval is igazolható, hogy valóságos export esetén a fent kimutatott összeg erejéig kellene a külföld részére a kiszállított lisztet olcsóbban eladnunk. A világpiacon áruk ugyanis körülbelül ennyivel alacsonyabban alakulván; a magyar fogyasztónak kellene tehát a kivitelre került liszt árkülönbözetét megtérítenie.

Egy kölni bank bezárta pénztárait

Köln, augusztus 19. A Bergisch Gladbach Bank, korlátolt felelősségű társaság ma egyelőre bezárta pénztárait. A bank kihirdette, hogy a katasztrófális helyzet miatt képtelenné vált arra, hogy kinnlévő követeléseit és jelzálogköveteléseit abban a mértékben hajthassa be, amilyenre a bank üzeme érdekében szükség volna. Péntekre gyűlést hívtak össze, amelyen beszámolnak a bank helyzetéről és határoznak a további intézkedésről. A pillanatnyi helyzet szerint arra lehet számítani, hogy a hitelezőket teljes mértékben kielégítik.

Elitették a valutacsempészeket

Budapest, augusztus 19. A büntető járásbírósa Pozvek Lajos hálókocsi kaulaut, aki augusztus 12-én 1000 darab egypengőst vitt ki Görögországba, 3 heti elzárásra és 800 pengő pénzbüntetésre ítélték. Korniczky Lajosnét pedig, aki mint Pozvek menyasszonya az egypengősöket azért adta át, hogy azokat külföldön idegen valutára cserélje át, egyhónapi elzárásra és ezer pengő pénzbüntetésre ítélték.

BUTORT LEGJOBBAN!
az évtizedek óta közzismert Seifmann Mór Fiait
cégénél Klauzál tér 1. vásárolhat. Részletfizetési kedvezmény!
Allandó butorkifállítás! 164

Ifj. Mentus szücs
Károlyi ucca 1. (dr. Salgó és Tsa mellett)

ENYV, sellakk, denaturált szesz 36
és vegyi termékek stb. mélyen leszállított áron
Szilágyi festékek kereskedőnél
Dugonics tér 11. sz. Telefon 11-07.

Gärtnerne nőikalap üzletét
Gróf Apponyi Albert ucca (Iskola ucca)
25. szám alá helyezte át, 281
Brauswelter-féle házba.

A KARDOS TÉSZTA
használatával munkát, időt, pénzt takarít meg.
Mindenütt ezt kéri!

Belvárosi Mozi
Magyar beszédű film: **KACAGÓ ASSZONY** dráma, főszereplők: **Bejor Gizli és Rajnai Gábor.** Azonkívül **A FELHŐK ÚRA** dráma, **Lukács Pál** főszereplésével. Az előadások hétköznap 6, 9, vasárnap 5, 7, 9 órákor kezdődnek.

Korzó Mozi
DITA PARLO főszereplésével **Tropus éjszakai** dráma. Azonkívül: **AS ÁTÁN UNNEPE** dráma, **CAMILA HORN** főszereplésével. Az előadások hétköznap 6, 9, vasárnap 5, 7, 9 órákor kezdődnek.

Belvárosi Mozi
Péntektől vasárnapig **A KOLDUSDIÁK** Millöcker operettje a filmen, főszereplő **Hans Reinz Bollmann** Azonkívül: **Kisérő műsor** Az előadások kezdete 6 és 9, vasárnap 5, 7, 9 órákor.

Korzó Mozi
Péntektől vasárnapig **ASSZONYORS** dráma, **Mady Christians** és **Alfred Abel** főszereplésével. Azonkívül: **Kisérő műsor** Az előadások kezdete 6 és 9 órákor, vasárnap 5, 7, 9 órákor.